

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра публічного права

DNIPRO UNIVERSITY
of TECHNOLOGY
1899

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Школа С.М.
«31» 08 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Судова медицина та психіатрія»

Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітній рівень.....	Бакалавр
Освітня програма	Право
Статус	вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ECTS (120 годин)
Форма підсумкового контролю	диф. залік
Термін викладання	8 семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: Олійников Г.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Робоча програма навчальної дисципліни «Судова медицина та психіатрія» для бакалаврів спеціальності 081 «Право» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. публічного права. – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 14 с.

Розробник – Олійников Г.В.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для формування компетентностей, необхідних для розуміння природи і функцій права, змісту його основних правових інститутів, застосування права, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин.

Погоджено рішенням методичної комісії спеціальності 081 Право (протокол № _____ від _____).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	7
6.1 Шкали	8
6.2 Засоби та процедури.....	8
6.3 Критерії.....	9
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	12
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	13

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» спеціальності 081 «Право» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни В1.14 «Судова медицина та психіатрія» віднесено такі результати навчання:

ВР _{1.2}	Усвідомлювати доктринальні засади міжнародного права, зміст основних міжнародно-правових інститутів, а також міжнародних стандартів прав людини й мати здатність до їх використання та застосування
ВР _{1.3}	Розуміти предмет і характер професійної діяльності, природу етичних стандартів та діяти на їх основі
ВР _{1.5}	Уміти здійснювати професійне та відповідальне тлумачення норм права для подальшого використання та застосування
ВР _{1.7}	Мати навички продукування правових актів (локальної правотворчості), підготовку інноваційних проектів нормативно-правових актів для подальшого використання і застосування у професійній діяльності
ВР _{1.8}	Мати здатність до вивчення обставин справи, правової кваліфікації, прийняття юридичного рішення, виконання рішення
ВР _{1.10}	Мати здатність до захисту прав, свобод і представництва законних інтересів фізичних та юридичних осіб, а також громадських організацій, держави й органів місцевого самоврядування

Мета дисципліни – формування компетентностей, необхідних для розуміння природи і функцій права, змісту його основних правових інститутів, застосування права, а також меж правового регулювання різних суспільних відносин.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	Шифр ДРН	Зміст
ВР _{1.2}	ДРН _{1.2}	З'ясовувати загальну характеристику об'єкту, предмету та методів судово-медичної та судово-психіатричної експертизи
ВР _{1.3}	ДРН _{1.3}	Здатність аналізувати та тлумачити зміст й основні критерії неосудності, недієздатності та суспільної небезпеки
ВР _{1.5}	ДРН _{1.5}	Розрізняти види травм і травмуючих предметів, встановлювати зв'язок слідів і предметів на місці події з самою подією злочину для приєднання їх до матеріалів кримінального провадження як речових доказів
ВР _{1.7}	ДРН _{1.7}	Здатність тлумачити правові основи проведення судово – медичної експертизи в Україні
ВР _{1.8}	ДРН _{1.8}	З'ясовувати особливості взаємодії з правоохоронними органами України
ВР _{1.10}	ДРН _{1.10}	Розрізняти правові підстави та призначення судово – психіатричної експертизи свідкам, потерпілим, засудженим

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Теорія держави і права	Використовувати одержані знання у вирішенні професійних питань
	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел
Конституційне право та конституційний процес	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми
	Давати короткий висновок щодо окремих проблем з достатньою обґрунтованістю
Організація судових і правоохоронних органів	Відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем
	Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	46	23	23	-	-	6	40
практичні	-	-	-	-	-	-	-
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	74	46	28	-	-	4	70
РАЗОМ	120	69	51	-	-	10	110

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	46
ВР _{1.2} ВР _{1.3} ВР _{1.5} ВР _{1.7} ВР _{1.8} ВР _{1.10}	Тема 1. Предмет, завдання, зміст судової медицини. Вступ. Термінологія судової медицини. Предмет, завдання, зміст судової медицини. Правові основи проведення судово – медичної експертизи в Україні. Особливості взаємодії з правоохоронними органами України.	3
ВР _{1.2} ВР _{1.3} ВР _{1.5} ВР _{1.7} ВР _{1.8} ВР _{1.10}	Тема 2. Судово – медична танатологія. Смерть і трупні зміни. Встановлення давності та причин смерті. Судово – медична експертиза трупа. Судово – медична експертиза живих осіб: потерпілих, підозрюваних тощо. Судово – медична документація та її види	3
ВР _{1.2} ВР _{1.3} ВР _{1.5} ВР _{1.7} ВР _{1.8} ВР _{1.10}	Тема 3. Судово – медична травматологія. Ушкодження від дії тупих чи гострих предметів. Особливості вогнепальних ушкоджень. Ушкодження від дії межових температур, електроструму. Травматизм і його види. Судово – медична експертиза травматизму в Україні.	3
ВР _{1.2} ВР _{1.3}	Тема 4. Судово – медична експертиза розладу стану здоров'я, смерті	3

<p>ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8} ВР_{1.10}</p>	<p>від нестачі кисню. Поняття кисневого голодування. Судово – медична експертиза смерті новонароджених. Судово – медична експертиза їх трупів.</p>	
<p>ВР_{1.2} ВР_{1.3} ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8} ВР_{1.10}</p>	<p>Тема 5. Предмет і завдання судової психіатрії. Особливості призначення і проведення судово – психіатричної експертизи в Україні. Особливості надання психологічної і психіатричної допомоги в Україні.</p>	3
<p>ВР_{1.2} ВР_{1.3} ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8} ВР_{1.10}</p>	<p>Тема 6. Загальні поняття про психічні захворювання і їх симптоматику та визначення. Психічні хвороби, психічні аномалії і причини їх криміногенної. Особистість злочинця з психічними розладами. Правове поняття осудності – неосудності в Україні.</p>	3
<p>ВР_{1.2} ВР_{1.3} ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8} ВР_{1.10}</p>	<p>Тема 7. Правові підстави та призначення судово – психіатричної експертизи свідкам, потерпілим, засудженим. Судово – психіатрична експертиза на етапах досудового та судового слідства. Особливості злочинних дій і кримінальна відповідальність осіб з психічними захворюваннями та дітей.</p>	3
<p>ВР_{1.2} ВР_{1.3} ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8} ВР_{1.10}</p>	<p>Тема 8. Психічні розлади і особливість жіночої злочинності. Психічні розлади і злочинність неповнолітніх та осіб похилого віку. Психічні розлади і злочинність осіб з розладами потягів.</p>	3
<p>ВР_{1.2} ВР_{1.3} ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8} ВР_{1.10}</p>	<p>Тема 9. Психічні розлади і злочинність осіб з травмами головного мозку. Психічні розлади і злочинність осіб з травмами головного мозку, при соматичних захворюваннях, особливих станах. Мотивація злочинності даної групи осіб.</p>	3
<p>ВР_{1.2} ВР_{1.3} ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8} ВР_{1.10}</p>	<p>Тема 10. Особливість вчинення особливо тяжких злочинів психічно хворими особами. Правові підстави та порядок проведення заочної, посмертної судово – психіатричної експертизи.</p>	3
<p>ВР_{1.2} ВР_{1.3} ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8} ВР_{1.10}</p>	<p>Тема 11. Судово – психіатричне визначення психічних розладів у маніяків, серійних злочинців, найманців, терористів. Особливості психічних розладів у злочинців, засуджених.</p>	
<p>ВР_{1.2} ВР_{1.3} ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8} ВР_{1.10}</p>	<p>Тема 12. Судово – психіатрична експертиза і проблеми кримінальної відповідальності осіб хворих на алкоголізм, наркоманію, токсикоманію. Особливості судово–психіатричної експертизи і проблеми кримінальної відповідальності осіб хворих на алкоголізм, наркоманію, токсикоманію.</p>	3
<p>ВР_{1.2} ВР_{1.3} ВР_{1.5} ВР_{1.7} ВР_{1.8}</p>	<p>Тема 13. . Поняття про психічні захворювання, їх симптоматика, надання правової психіатричної допомоги. Місто судової психіатрії і судово-психіатричної експертизи в роботі правоохоронних органів.</p>	3

BP _{1.10}		
BP _{1.2} BP _{1.3} BP _{1.5} BP _{1.7} BP _{1.8} BP _{1.10}	Тема 14. Судово-психіатрична експертиза живих осіб. Особливості проведення посмертної судово-психіатричної експертизи.	3
BP _{1.2} BP _{1.3} BP _{1.5} BP _{1.7} BP _{1.8} BP _{1.10}	Тема 15. Особливості психічних розладів у злочинців. Психологія окремих видів злочинності. Злочинність неповнолітніх жінок, осіб похилого віку, їх відмінності	2
BP _{1.2} BP _{1.3} BP _{1.5} BP _{1.7} BP _{1.8} BP _{1.10}	Тема 16. Особливості кримінальної злочинності у алкоголіків і наркоманів. Судово-психіатрична експертиза даних осіб.	2
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ		74
BP _{1.2}	Предмет, завдання, зміст судової медицини.	4
BP _{1.3}	Судово – медична танатологія.	4
BP _{1.5}	Судово – медична травматологія.	4
BP _{1.7}	Судово – медична експертиза розладу стану здоров'я, смерті від недостатчі кисню.	4
BP _{1.8}	Предмет і завдання судової психіатрії.	4
BP _{1.10}	Загальні поняття про психічні захворювання і їх симптоматика та визначення.	4
	Правові підстави та призначення судово – психіатричної експертизи свідкам, потерпілим, засудженим.	5
	Психічні розлади і особливість жіночої злочинності.	5
	Психічні розлади і злочинність осіб з травмами головного мозку.	5
	Особливість вчинення особливо тяжких злочинів психічно хворими особами.	5
	Судово – психіатричне визначення психічних розладів у маніяків, серійних злочинців, найманців, терористів.	5
	Судово – психіатрична експертиза і проблеми кримінальної відповідальності осіб хворих на алкоголізм, наркоманію, токсикоманію.	5
	Поняття про психічні захворювання, їх симптоматика, надання правової психіатричної допомоги.	5
	Судово-психіатрична експертиза живих осіб.	5
	Особливості психічних розладів у злочинців.	5
	Особливості кримінальної злочинності у алкоголіків і наркоманів.	5
Разом		120

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат

навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, бліц-опитування, тестування	підсумкове тестування	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів; підсумкове тестування під час заліку
семінарські	контрольні завдання за кожною темою або індивідуальне завдання	усне опитування, оцінювання презентації виступ-презентація, робота в малих групах, реферат/есе; виконання завдань під час самостійної роботи		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час заліку має право виконувати контрольну роботу, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів контрольної роботи має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання контрольної роботи визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання контрольної роботи може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи; ◆ критичне осмислення проблем у навчанні та /або професійній діяльності та на межі предметних галузей 	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: <ul style="list-style-type: none"> - спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; - критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей 	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об’єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ розв’язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог; ◆ провадження 	Відповідь характеризує уміння: <ul style="list-style-type: none"> - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв’язувати проблеми; - оновлювати знання; - інтегрувати знання; - провадити інноваційну діяльність; - провадити наукову діяльність 	95-100
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
дослідницької та/або інноваційної діяльності	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; ♦ використання іноземних мов у професійній діяльності 	<p>Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильна; - чиста; - ясна; - точна; - логічна; - виразна; - лаконічна. <p>Комунікаційна стратегія:</p> <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції; - використання іноземних мов у професійній діяльності 	95-100
	Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди; ♦ здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним 	Відмінне володіння компетенціями: <ul style="list-style-type: none"> - використання принципів та методів організації діяльності команди; - ефективний розподіл повноважень в структурі команди; - підтримка врівноважених стосунків з членами команди (відповідальність за взаємовідносини); - стресовитривалість; - саморегуляція; - трудова активність в екстремальних ситуаціях; - високий рівень особистого ставлення до справи; - володіння всіма видами навчальної діяльності; - належний рівень фундаментальних знань; - належний рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок 	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності з незначними хибами	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано п'ять вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	65-69
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (рівень фрагментарний)	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

- мультимедійне обладнання;
- інформаційно-комунікаційні засоби;
- персональні комп'ютери.

Дистанційна платформа Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Білецький Є.М., Білецька Т.А. Судова медицина та судова психіатрія. Навч. посіб. – К.: Юрінком Унтер. 2004. 192 с.
2. Герасименко О.І. Тлумачний та російсько-український словник з судової медицини. – Донецьк.: Дон. ДМУ, 1999. – 294 с.
3. Грязін В.І., Гіжевський В.К., Рошін О.І. Підготовка та призначення судових експертів: Посібник. – К.: КтП «Крок», 2003. – 688 с.
4. Лісовий А.С., Голубович Л.Л. та ін. Судова медицина. Підручник. – К.: Атіка, 2003. – 512 с.
5. Марчук А.І. Судова медицина. Курс лекцій. – К.: Генеза, 1997. 144 с.
6. Назаров Г.Н., Николенко Л.П. Судебно-медицинское исследование электротравмы. – М.: фолиум, 1992.
7. Про затвердження нормативно-правових документів з окремих питань щодо застосування примусових заходів медичного характеру до осіб, які страждають на психічні розлади. Наказ МОЗ України від 8 жовтня 2001 р. № 397. // Судова медицина: Навч. посібник. – К.: Книжкове вид – во НАУ, 2007. – 232 с.
8. Про затвердження Положення про кваліфікаційні класи судових експертів бюро судово-медичної експертизи та Положення про кваліфікаційні класи лікарів – судово-психіатричних експертів. Наказ МОЗ України від 31 жовтня 1995 р. № 199. // Судова медицина: Навч. посібник. – К.: Книжкове вид – во НАУ, 2007. – 232 с.
9. Про розвиток та вдосконалення судово-медичної служби України. Наказ МОЗ України від 17 січня 1995 р. № 6. // Судова медицина: Навч. посібник. – К.: Книжкове вид – во НАУ, 2007. – 232 с.
10. Рудник В.І. Судова медицина: Навч. Посібник. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2007. – 232 с.
11. Рудник В.І. Судова психіатрія: Навч. Посібник. – К.: Вид-во Національного авіаційного університету “НАУ-друк”, 2009. – 248 с.
12. Судебная медицина. М.: Юрид. Лит.. 1978. – 352 с.
13. Судова медицина. Навч. метод. посібник / За ред. Б.Михайличенка. – К.: МП “Леся”, 2001. – 416 с.
14. Судова медицина. Підручник / За ред. А.С. Лісового. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – 480 с.
15. Судово-експертна діяльність. Довідник для суддів. – К.: Видавн. Дім “Ін Юре”, 2003. – 908 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Судова медицина та психіатрія»
для бакалаврів спеціальності 081 «Право»

Розробник: **Олійников Георгій Вікторович**

У редакції автора

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
49005, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19